

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3

Utgitt 25 januar

1939

Kongelig resolusjon.

1938
23 desbr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. At adgangen til å innføre her til landet de sorter klær av silke, alle slags, som inngår under tolltariffens posisjoner «Klær etc. II. C. c» og «Klær etc. II. D. c» skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges for tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet om at dette samtykker i innførselen.
2. At det for utferdigelse av sådan erklæring som nevnt under punkt 1 skal erlegges et gebyr av kr. 0,50 pr. kg (minstegebyr kr. 2) å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.
3. At Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomførelse av den under 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

1939
13 janr.

Rundskrivelse fra Landbruksdepartementet.

Kampen mot munn- og klauvsjuken.

I medhold av § 7 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer med tilleggslover bestemmes:

1. Landbruksdepartementets kunngjøring av 10 desember 1938 for Østfold fylke oppheves.
2. Landbruksdepartementets kunngjøring av 10 desember 1938, jfr. kunngjøring av 19 desember 1938, for Oslo og Akershus, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker oppheves.
3. For Østfold, Vestfold, Telemark og Aust-Agder fylker fastsettes følgende bestemmelser:
 - a. Ved handelsfjøs, markeder og andre steder hvor det drives handel med sammenbrakte dyr er all omsetning av klauvdyr forbudt.

- 13 janr.
- b. Ambulerende fjøskontroll er forbudt.
 - c. Det er forbudt å holde markeder og andre dyresamlinger (også travløp) med mindre tillatelse gis av politimesteren (på landet av lensmannen).
 - d. Skyller som ikke stammer fra gårdens egne produkter må kokes før de gis som fôr til klauvdyr.
 - e. De bestemmelser som fylkesmennene i de nevnte fylker har utferdiget eller senere utferdiger gjelder ved siden av disse bestemmelser.
 - f. Veterinærkontoret kan dispensere fra disse bestemmelser.
 - g. Bestemmelsene trer i kraft 16 januar 1939.
 - h. Overtredelse av bestemmelsene er straffbar, jfr. § 27 i den ovennevnte lov av 14 juli 1894.

Departementet finner det nødvendig samtidig på nytt å burde innskjerpe påbudet om pasteurisering av melk m. v. til dyrefôr samt de for de forskjellige distrikter fastsatte desinfeksjonsforskrifter ved melkeleveransen. Se Landbruksdepartementets rundskrivelse om forskrifter for meierier m. v. av 17 desember 1938.

14 janr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925, jfr. lov av 17 juni 1869 om politivedtekter for rikets kjøpsteder har Justisdepartementet stadfestet Hønefoss bystyres vedtak i møte 14 desember 1938 om endring av § 27 i politivedtekten for byen således at denne paragraf skal lyde så:

På de strekninger hvor kjørebanelen har fast dekke (asfalt, tjære, sten, sement eller liknende) skal feiing foretas hver onsdag og lørdag. På de øvrige strekninger skal feiing foretas dagen før søn- og helligdager.

Dessuten skal feiing foretas når politiet påbyr det.

16 janr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925 og 19 august 1932, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 angående adgangen til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m. v., lov nr. 2 av 19 april 1899 om beskyttelse av barn mot bruk av tobakk og lov nr. 3 av 17 juni 1932 om tillegg til politilovgivningen, har Justisdepartementet stadfestet vedtak av Kvinesdal herredstyre, Vest-Agder fylke, i møte 21 november 1938 om ny politivedtekt.

Vedtekten lyder så:

16 janr.

§ 1. På offentlig vei, derunder innbefattet enhver for almindelig ferdsel bestemt eller alminnelig beferdet vei, sti, pakkhus, kai eller plass må ikke oppløp eller sammenstimling av folk finne sted, hvorved den offentlige orden forstyrres eller ferdseien hemmes.

Heller ikke må der på de foran nevnte steder foregå slagsmål, skrik, høyrøstet sang, usømmelig tale eller annen larmende, voldsom, fornærmelig eller usømmelig framferd.

§ 2. Foreldre eller foresatte plikter å holde sine barn borte fra offentlig vei etter kl. 20 om vinteren (1 oktober—1 mai) og etter kl. 22 om sommeren (1 mai—1 oktober).

§ 3. På eller utover offentlig vei eller i nærheten av veien må ingen avfyre geværer eller andre skytevåpen, tenne i fyrverkeri, krutt eller andre eksploderende stoffer. Heller ikke er det lov å kaste stein, snøball eller annet som kan virke til skade eller ulempe for folk som farer etter veien. Skal mineringsarbeid foretas ved offentlig vei, må den største forsiktighet vises.

§ 4. På offentlig vei, hvor det kan være til hinder for ferdseien, kan politiet (lensmannen) forby kjelkeaking og skøiterenning, likeledes kan politiet (lensmannen) forby at der akes inn på eller over offentlig vei fra nærliggende bakker eller skråninger.

§ 5. Når mange mennesker er samlet på offentlig vei er disse forpliktet til å rette seg etter politiets (lensmannens) anordninger til ordenens opprettholdelse.

§ 6. Sang, musikk og dans på offentlig vei er forbudt uten politiets (lensmannens) tillatelse. Om folketog og liknende prosesjoner skal der i forveien skje melding til politiet (lensmannen), som kan forby sådant, når det finnes påkrevd av hensyn til den offentlige orden.

§ 7. Det er forbudt å flytte eller bortta, skjære eller risse i, skrive, male eller tegne på eller på annen måte beskadige eller besudle de til offentlig nytte eller pryð bestemte innretninger eller gjenstander, såsom benker, innhegninger og liknende. Det samme gjelder den til offentlig vei støtende del av hus, plankeverk, port eller annet sådant.

Plakater og bekjentgjørelser som er lovlig opslått, er det forbudt å rive ned, beskadige eller gjøre uleselige.

§ 8. Ingen må beskadige de på eller ved offentlig vei stående trær ved å brette av grener eller kvister, avrive eller skjære i barken eller liknende eller avta eller beskadige omkring trærne til deres beskyttelse anbrakte innretninger. Det er også forbudt å plukke av, bortta eller beskadige de på så-

16 janr. dant sted værende frukter, blomster eller planter, å henkaste eller henlegge ureinslighet, papir eller liknende på sådant sted.

I offentlig anlegg må ingen gå uten i de dertil bestemte ganger.

Ingen må sitte på, stige over eller beskadige de ved offentlig vei eller om offentlige anlegg anbrakte hegn.

§ 9. På kirkegård eller kirkens område må ingen lek eller annen med hensyn til stedet upassende oppførsel finne sted. Ingen må trenge inn på kirkegård på de tider, da inngangen holdes lukket, eller på kirkegård gå utenfor de avstukne ganger, stige over innhegninger, beskadige trær, blomster eller andre vekster eller på noen måte beskadige eller besudle gravsteder eller andre på kirkegården værende anlegg. Papir, visne blomster og avfall må kun henlegges på dertil bestemte steder eller fjernes fra kirkegården. Mindre barn må ikke komme på kirkegården uten i følge med og under oppsikt av andre personer. Det er forbudt å medta løse hunder.

§ 10. Det er forbudt å la hester eller andre kreaturer tjores så nær offentlig vei at de kan nå over veigrøften og inn på veien. Likeså er det forbudt å la hingster, olme okser og andre farlige dyr gå løse på beite som støter til offentlig vei, med mindre det er satt opp så høyt, sterkt og tett gjerde at dyrene ikke kan komme igjennom eller over.

§ 11. Når hunder viser seg glupske eller biske eller har tilbøyelighet til å forulempe mennesker eller dyr ved å fare imot dem, gjø til dem eller forfølge dem, skal eieren eller besitteren holde dem bunnet, eller forsyne dem med forsvarlig munnkurv.

§ 12. Sammenkomst med dans eller annen sammenkomst av utelukkende eller overveiende selskapelig eller underholdende art må ikke holdes uten efter tillatelse av politiet (lensmannen), dersom det er adgang for en ubestemt krets av personer eller for medlemmene av en forening eller liknende sammenslutning.

Politiet (lensmannen) bestemmer når sådan sammenkomst skal være avsluttet, men ingen tillatelse bør gjelde lenger enn til kl. 24.

Tillatelsen kan tilbakekalles når som helst og knyttes til en bestemt person, som uten utgift for det offentlige må foreta hvad politiet (lensmannen) finner nødvendig for ordenens opprettholdelse, og som forskuddsvis skal innbetale til politiet (lensmannen) utgifter til politioppsyn eller andre foranstaltninger som politiet (lensmannen) måtte finne fornødne.

§ 13. Enhver som akter å holde konsert, forestillinger, 16 janr. forevisninger eller liknende må dertil erverve tillatelse av politiet (lensmannen), som når som helst kan tilbakekalle tillatelsen og påby opphør.

Den eller de hvem tillatelsen gis, er ansvarlig for at alt foregår med orden og sømmelighet, og har å rette seg etter de bestemmelser politiet (lensmannen) foreskriver herfor, og i tilfelle selv koste det ordensoppsyn som anses fornødent. Hvis vedkommende gjør seg en næring av disse forestillinger m. v. har de å betale en avgift til herredskassen stor kr. 10 for hver forestilling, forevisning eller pr. dag. Avgiften er legges forskuddsvis til politiet (lensmannen) etter dettes (dennes) nærmere bestemmelser.

§ 14. Ved offentlige forestillinger, forevisninger eller andre offentlige forlystelser skal de besøkende iakttas sømmelighet og orden og ikke ved støy, vedholdende bifalls- eller mishagsytringer eller på annen måte hindre eller avbryte forestillingen eller forstyrre andre besøkende. Berusede personer skal nektes adgang.

§ 15. Ved billettsalg til alle offentlige forestillinger eller forlystelser, hvorav der skal være avgift til stat eller kommune, skal benyttes billettboker eller sammenhengende billetter med fortløpende nummer. Billettene skal på forhånd på forlangende gjennomgås og stemples av politiet (lensmannen).

§ 16. Kortspill og fortæring av rusdrikk skal være forbudt på eller i nærheten av offentlig vei, i eller ved offentlige forsamlingshus og bevertningssteder og på auksjonssteder og i disses nærhet auksjonsdagen, under og etter auksjonen.

§ 17. I forsamlingslokaler og liknende, hvor større forsamling er til stede er all røking som sjenerer de andre tilstedeværende forbudt, likeså ved all slags fremvisning av film.

§ 18. Det er forbudt å selge tobakk til barn under 15 år. Barn under 15 år som nyter tobakk på offentlig vei eller sted, kan av politiet (lensmannen) fratas tobakk, sigaretter, pipe eller annet røkeredskap.

Det er forbudt å kjøpe tobakk til barn under 15 år eller å overlate dem tobakk som gave, lån, bytte eller som godtgjørelse.

Dog kan barn under 15 år få kjøpt tobakk når de medbringer rekvisisjon fra foreldre eller foresatte.

§ 19. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter etter straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Justisdepartementet.

16 janr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 19 august 1932, jfr. lov nr. 3 av 17 juni 1932 om tillegg til

16 janr. politilovgivningen, har Justisdepartementet stadfestet vedtak av Stoksund herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 3 desember 1938 om endring av § 8 i politivedtekten for herredet, således at denne paragraf nå skal lyde så:

Sammenkomster med dans eller annen sammenkomst av utelukkende eller overveiende selskaperlig eller underholdende art må ikke holdes uten tillatelse av politiet (lensmannen), dersom det er adgang for en ubestemt krets av personer eller for medlemmene av forening eller lignende sammenslutning.

Sådanne sammenkomster skal være avsluttet innen kl. 2 natt. I spesielle tilfelle kan politiet gi dispensasjon herfra.

Enhver sådan sammenkomst kan forbys av politiet når den ved støy eller musikk er til forstyrrelse av den offentlige orden. Politiet kan om uorden finner sted påby opphør når som helst.

16 janr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre den av Stavanger bystyre i møte 9 desember 1938 vedtatte vedtekt til bygningslovens § 93.

Vedtekten lyder så:

I den del av murtvangsstrøket som begrenses av Vågen—Kongsgata — Hetlandsgata — Bergjelandskata — Pedersgata — Langgata—Sjøen, skal enhver bygning oppføres med helt ildfaste etasjeatskillere, tak, trapper, bjelkebærende mellomvegger og for øvrig brannsikker innredning.

17 janr. **Skriv frå Sosialdepartementet.**

I samhøve med kongeleg resolusjon frå 25 april 1924, jfr. lov frå 25 juni 1935 § 15, avgjer departementet med dette at den som i Hol herad, Buskerud fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge, derunder gjestehus, pensjonatverksemd og onnor utleige av enkelt rom, eller servering av mat og drykk frå 20 februar 1939 skal ha løyve til det.

17 janr. **Skrivelse fra Handelsdepartementet.**

Departementet har besluttet at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 23 desember 1938 om importregulering for visse sorter ferdigsydde klær blir å sette i kraft fra og med onsdag 18 januar 1939.

18 janr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved gis tillatelse til at det i Sør-Audnedal herred, Vest-Agder fylke, hvert år inntil videre i tida fra og med

15 oktober til og med 30 november kan felles bever 18 janr. således: På hvert bruksnummer av areal inntil 1 000 dekar 1 bever, av areal over 1 000 inntil 3 000 dekar 2 bever, og av areal over 3 000 dekar 3 bever.

Fangst av bever er forbudt, likeledes ødelegging eller ugreie av beverboliger.

Avhendelse og utførsel av skinn av norsk bever er inntil videre tillatt når skinnen er forsynt med vedheftet lakksegl fra lensmannen i det distriktet hvor dyret er felt. For å få stimpling som nevnt bringes beverskinnet til vedkommende lensmann.

Er det grunn til å dra i tvil vedkommendes opplysning om at beveren er felt i lovlig jakttid og på lovlig måte, skal lensmannen forlange nærmere prov i så måte før han foretar stimpling.

Kongelig resolusjon.

20 janr.

I. Med hjemmel i § 2 i lov om sykegymnaster og massører av 19 juni 1936 godkjennes nedennevnte herreders vedtak om at den som vil utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i herredet må ha godkjenning av helserådet (vedtakenes datum er tilføyet i parentes):

Hemnes herred, Nordland fylke, (18 mars 1938)

og

Lørenskog herred, Akershus fylke, (21 november 1938).

II. Resolusjonen trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

20 janr.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sunnhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Gamvik herredstyre, Finnmark fylke, i møte 3 oktober 1938 om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel.

II. De alminnelige helseforskrifter som nå gjelder for herredet, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 12 februar og 21 mai 1915 samt epidemiforskrifter og tuberkuloseforskrift, stadfestet ved sistnevnte resolusjon, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

Tilsynet.

§ 1. Herredet skal til hver tid være inndelt i helsekrinser med hver sin tilsynsmann som velges blant helserådets medlemmer i første helserådsmøte etter nytt valg på herred-

20 janr. styre. Tilsynsmennene som gjør tjeneste til neste valg, skal i hver sin krins påse at disse helseforskrifter blir gjennomført og overholdt.

Bygningsvesen.

§ 2. Nybygging, flytting eller ominnredning av hus skal meldes til krinsens tilsynsmann før arbeidet settes i gang.

Følgende forskrifter skal iakttas:

- a. Avstand mellom buhus og matbu på den ene side, og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjørkre, må ikke være mindre enn 8 meter.
- b. Våningshus skal settes slik at burom får mest mulig sol og at beliggenheten skaper gunstigst mulige betingelser for avleiing av kloakk- og sølevann.
- c. Grunnen under våningshus skal være tørr og vel avgrøfta for grunn- og overvann og annet tilsig. Matjorda skal fjernes før huset bygges.
- d. Våningshus skal oppføres på en grunnmur av gråstein eller betong av minst 30 cm's høyde over jorda. Grunnmuren må være tett. Der det ikke er kjeller, skal grunnmuren forsynes med minst to trekkhull, hvert minst 150 cm² stort, dekt med rist. Oppå grunnmuren skal legges isolasjonslag. Der det ikke er kjeller, må avstanden fra golvet i 1 etasje til den underliggende jordoverflaten være minst 60 cm.
- e. Golvene skal være tette og i 1 etasje være dobbelte med isolasjon av tørr fyll eller tjærepapp.
- f. I burom som ikke har skråtak skal høyden minst være 2,50 m fra golv til tak. I burom med skråtak skal største høyde være minst 2,50 m og minste høyde ikke under 1,25 m.
- g. I hvert burom må der være minst ett vindu som kan åpnes sommer og vinter. I eldre burom der det ikke er noe vindu som kan åpnes, skal minst et slikt vindu skaffes i hvert rom innen ett år etter at disse helseforskrifter er stadfestet. Den samla vindusflate i burom skal være minst $\frac{1}{10}$ av rommets golvflate.
- h. Arbeidsrom og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter.
- i. Midlertidige losjihus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal forbyes av helserådet hvis de ikke tilfredsstillter de krav helserådet anser nødvendige.

§ 3. Brukes kokovn i bu- eller soverom, skal der anbringes dampnette eller annen hensiktsmessig innretning til å føre bort dampen.

§ 4. Kjellere skal være tørre, reine og luftige. Samler der 20 janr. seg stadig vann i en kjeller, har helserådet rett til å påby drenering av grunnen. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning for tilføring av frisk luft. Kjellere tillates ikke brukt til burom.

Skal kjellere brukes til handel eller verksted, må følgende forskrifter overholdes:

- a. Høyden fra golv til tak skal være minst 2,50 m. Overkant av jorda på husets utside må ikke stå mere enn 1,50 m over kjellergolvet. Veggenes ytterflate skal være skilt fra jorda ved en lysgrav som skal være minst 20 cm dypere enn kjellergolvet og være minst 60 cm bred og godt drenert. Kjellergolvet må ligge minst $\frac{1}{2}$ m over høyeste grunnvannstand.
- b. Ved nybygg skal grunnen under kjellerrommet dreneres og fylles med et minst 20 cm høyt lag av pukkstein. Golvet skal være fylt med tørr fyll. Det underste golv skal være av vanntett stoff, asfalt, sement eller liknende. Det øverste skal være minst 3,5 cm tykt godt sammenpøyd tregolv. Rommet skal ha ovn og frisk-luftventilasjon etter helserådets anordning. Det skal ha minst ett vindu som kan åpnes. Vindusflaten skal utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av golvflaten og minst $\frac{2}{3}$ skal ligge over jordoverflaten.

§ 5. Finner helserådet at et buhus eller forsamlingslokale er skadelig for helsa fordi det har for lite lys eller frisk luft, er fuktig eller ureint eller overfylt med folk, kan helserådet forby det brukt inntil manglene er retta.

§ 6. For forsamlingslokaler, kirker og skoler gjelder det særlige forskrifter, se kongelige resolusjoner av 25 april 1913, 20 november 1931 (med tillegg 16 september 1932) og 21 september 1934. Skoler og forsamlingshus må ikke tas i bruk før de er godkjent av helserådets ordfører.

§ 7. Andre husdyr enn hund og katt må ikke huses i burom eller rom som nyttes til oppbevaring av matvarer eller har vegg eller tak sammen med slike rom. Det må heller ikke fra husdyr være tilsig til slike rom, eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra det tas drikkevann til folk eller dyr eller til virksomhet som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

I tettere bebygde strøk kan helserådet fastsette særlige forholdsregler for eller ganske forby, at det holdes husdyr av foran nevnte slag, hvis det dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til hver tid er å anse som tettere bebygde.

20 janr.

§ 8. Om privet, gjødsel- og avfallsbinger.

a. Til hvert våningshus skal det innrettes et privet med privetbinge. Privetet skal ha en avstand av minst 8 meter fra våningshus, matbu og offentlig eller felles privat vei.

Fra privetet må det ikke skje tilsig, hverken til noen av de nevnte steder eller til oppkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra det tas vann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk og heller ikke vann som brukes til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

b. På steder hvor det jamt samles mange mennesker som ved festivitetslokaler, kommunehus, kirker, bedehus, skoler etc., skal der være priveter og urinsteder av den størrelse og innredning som helserådet for hvert tilfelle bestemmer. De skal alltid holdes reine.

c. Priveter skal være innkledde og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at sjenerende stank unngås. Binger skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle, og ellers så ofte som helserådet av sanitære grunner finner det påkrevd.

d. Med helserådets samtykke kan priveter innredes i egen bygning eller i uthusbygning i kortere avstand enn de ovafor nevnte 8 m, hvis der innredes privet med flyttbare beholdere.

Følgende må da iakttas: Det må ikke komme stank fra privetet til burom, kjøkken eller rom hvor matvarer oppbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig lukket. Det skal ha luftpipe og minst ett vindu som kan åpnes til fri luft. Setet skal ha hengslelokk. Brukes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på et tett underlag. De skal jamt påføres et strømiddel i tilstrekkelig mengde så ekskrementene dekkes. Beholderne tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle eller så ofte som helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig. Etter hver tømming skal beholderne ordentlig reingjøres. Privetet skal alltid holdes reint.

e. Annet privet enn vannklosett godkjent av helserådet må ikke tillates innredet i våningshus. Følgende må da iakttas:

Klosetttrommets gulv kan gjøres av godt sammenføyde bord. Tak og vegger skal være tette. Rommet skal være forsynt med vindu som kan åpnes mot fri luft, eller med luftpipe som munner ut over hustaket. Det må ikke være umiddelbar adgang til klosetttrommet fra behuelsesrom, kjøkken eller fra rom der matvarer oppbevares.

f. Pissoarerer inne i våningshus må innredes på samme måte 20 janr. som klosettene inne i våningsbygningen. De skal ha avløp til kloakk eller annet sted godkjent av helserådet. Med hensyn til stank eller tilsig gjelder det samme for urinsted som for privet.

g. Forårsaker eldre priveter eller binger for husdyrgjødsel etter helserådets skjønn sanitære misligheter, kan helserådet påby at de forandres.

Om søppel, avfall, gjødsel m. v. fra hus, bedrift, revegård o. l.

§ 9. Søppel, oppsop eller annet avfall fra så vel buhus som bedrifter må ikke kastes like utafor husdøra, men enten brennes, samles i tette kasser med lokk, legges i kompost eller legges på steder som måtte være påvist av helserådet. Brukes kasser skal de tømmes og reingjøres før de er helt fulle, slik at stank unngås.

Komposter eller andre avfalls- og gjødselbinger må ikke legges nærmere vei, våningshus eller matbu enn 8 meter, og revegård ikke nærmere enn 50 meter.

Der må ikke skje tilsig fra dem til brønn, bekk eller andre steder hvorfra det tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Dyrekadaver skal, såfremt lov om foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer ikke kommer til anvendelse, enten brennes eller graves ned i jorda på et avsides sted i en dybde av minst 1 meter, og således at det ikke skjer tilsig til drikkevann.

Fra uthus, revegård eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller råtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller privat vei eller til nabos eiendom uten hans tillatelse.

Transport av gjødsel eller avfall på offentlig vei skal foregå på en slik måte at intet søles. I tettere bygde strøk og på mark som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas vann som foran nevnt, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig moldes ned eller dekkes med jord.

Kloakker.

§ 10. Hvor kloakk inntil en avstand av 32 meter kan knyttes til offentlig kloakk eller grøft, er eieren av våningshus, når helserådet forlanger det, på egen kostnad pliktig til å anlegge en sådan. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å oppta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri og må med letthet kunne holdes i orden. Den

20 janr. må renses så stank og annen ulempe til hver tid unngås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter og rennesteiner særlig stank eller andre sanitære ulemper, kan helserådet pålegge rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet. Kloakkavstikkere skal være av jernrør, glasserte lerrør eller annet av helserådet godkjent materiale. De skal være tette i sammenføyningene og holdes i forsvarlig stand. Rensing av kloakker og kummer må skje til de tider og på den måte at minst mulig ulempe derved oppstår. Rensing må skje så ofte, at avløpet ikke stanser opp eller stank oppstår til ulempe for omkringbuende. Det opptatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må kun ledes gjennom lukkede avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke leies til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samleikum uten helserådets samtykke. Ved nybygging er eieren forpliktet til å sørge for, at tomten ordentlig dreneres, at der anlegges lukt avløp i kloakkledning selv om avstanden til offentlig kloakk eller grøft er over 32 meter, når det er nødvendig av sanitære grunner og anlegget ikke medfører uforholdsmessige utgifter.

Hvor det er anlagt kloakk skal hver beboelsesleilighet ha minst 1 vask, forsynt med vannlås eller annen av helserådet godkjent innretning som hindrer kloakkgass fra å trenge ut. De offentlige kloakker skal renses og spyles i den utstrekning som helserådet finner det nødvendig.

Tilfredsstiller eldre kloakkanlegg ikke de oppstilte fordringer kan helserådet påby dem omlagt i den utstrekning det er nødvendig for å forebygge sanitære misligheter.

Drikkevann.

§ 11. Brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler må ikke forurennes på noen måte. Til bruk som foran nevnt må ikke tas vann fra steder som ligger privet, urinsted eller gjødselbinge nærmere enn 10 meter eller har tilsig fra sådanne steder. Renvannsbrønnen må være beskyttet mot overvann ved en kant som er omgitt av leire eller sement. Den må være overbygt og ha lokk med hengsler. Brønnen skal gjøres rein en gang om året eller oftere om helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig. Helserådet kan til hver tid forby bruk av drikkevann som er sunnhetsskadelig.

§ 12. Om fjøs og melkestell.

20 janr.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet, se tillegget i slutten.

Fjøs skal være lyse og holdes reine og vel lufta. Minst en gang om året skal det holdes storreingjøring med vasking av golv, vegger og tak og alt innbu med grønsåpe og vann, eller overstryking med kalkpuss, hvoretter lufting med gjennomtrekk i flere dager. Kyrne skal holdes reine.

Melkekar og melk må behandles med største reinslighet. I hvert fjøs skal det være vaskevannsfat, vann, såpe og reint håndkle. Den som melker skal være iført reint armforkle og skal før melkingen såpevaske sine hender. Hvis juret eller kuas bakparti er tilsølt, må de tilsølte partier vaskes grundig og tørres med rein, tørr klut før melkinga. Melken må snarest bringes ut av fjøset. Melk skal ikke oppbevares i burom. Kan dette ikke unngås, må karrene den oppbevares i være tildekt. Melk må aldri oppbevares i soverom eller rom hvor syke mennesker oppholder seg.

Ved sykdom blant besetningen skal salg av melk fra de syke dyr stanses, og ved smittsom sykdom eller mistanke derom i husstanden, er melkesalg forbudt. Melding skal sendes nærmeste tilsynsmann som skal undersøke saken, og sende melding herom til helserådets ordfører.

Et eksemplar av disse forskrifter skal sendes til fjøseierne.

§ 13. Om butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet, se tillegget i slutten.

Hver butikk skal holdes rein og godt lufta. Golv og disk skal daglig reingjøres. Tørr feiing er forbudt, likeså spytting på golv. Storreingjøring skal foretas minst en gang årlig. Det er forbudt å spytte på golv, og der skal på lett synlige steder i lokalet være oppslag med: «Spytting på golv er forbudt.» Der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker, som skal reingjøres daglig og innholdet brennes. Spyttebakkenes bunn skal være dekt av fuktig sagmugg, torv eller liknende.

Alle matvarer må beskyttes mot støv og annen ureinheit så vel i butikkene som i lager- og tilberedningsrom. Matvarer skal oppbevares i reine tette skuffer, skap eller tildekte kar. Vekt- eller måleredskaper som brukes ved handel med matvarer, skal være reine når de brukes.

20 janr. I melkeutsalg må der ikke selges sådanne varer som kan forurense melken eller gi denne usmak. Det er forbudt for selgeren å pakke inn matvarer i avispapir eller ureint papir. Ved transport av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv eller annen forurensning. I butikker hvor der selges matvarer skal der være vaskestell med tilbehør, og betjeningen skal vaske sine hender ofte.

Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges matvarer. Kundene må ikke røre ved andre matvarer enn dem de selv kjøper. Utsalgssteder for matvarer må ikke nyttes til soverom eller kjøkken eller stå i direkte forbindelse med slike rom.

I hver butikk skal der være oppslått avtrykk av bestemmelsene i denne paragrafen.

§ 14. Om salg av næringsmidler m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet, se tillegget i slutten.

Til bruk for mennesker må ingen selge eller på annen måte avhende nærings- eller nytelsesmidler som er bedervet eller helseskadelige. Det samme gjelder bruksgjenstander som kan være helseskadelige fordi de inneholder giftige bestanddeler. Det er likeledes forbudt å selge nytelses- eller næringsmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet anses skadelig for sunnheten eller som kan skjule at varen er bedervet.

Helserådet kan stoppe salg eller annen overdraging av mistenkelige varer som ovafor nevnt inntil vedkommende vare er undersøkt. Helserådet er i dette øyemed berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Finnes varen å være skadelig, kan helserådet beslutte at hele beholdningen av den skadelige vare blir tilintetgjort eller på annen måte uskadeliggjort på vedkommende selgers kostnad. Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av matvarer eller nytelsesmidler fra steder hvor der hos mennesker eller dyr forekommer eller fryktes å forekomme tilfelle av smittsom sykdom eller basillebærer av sådan sykdom, likeledes fra sådanne steder hvor der ikke blir iaktatt tilbørlig renslighet ved varenes behandling. Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig legge saken fram for helserådet. Dette kan nå beslutte at varen som finnes skadelig skal tilintetgjøres eller uskadeliggjøres på vedkommandes selgers kostnad.

§ 15. Om reinhold m. v. i bakerier.

20 janr.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet, se tillegget i slutten.

Bakerier eller rom som står i åpen forbindelse med disse, må ikke nyttes til soverom eller annet bruk som ikke vedkommer bedriften. Gjenstander som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre reingjøringen, må ikke finnes i bakeriet. I bakeri og i de rom som står i forbindelse med dette, skal golv, vegger og tak være i slik stand at de med letthet kan holdes reine. Hver dag når arbeidet er slutt, må golvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører vaskes omhyggelig hver uke, og tak og vegger minst hvert fjerdingår. Under reingjøring må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

Bakertrau, bord, hyller, kjeler, plater m. v. skal holdes omhyggelig reine. Smør, melk eller andre stoffer som nyttes til framstilling av bakervarer, oppbevares i reine tildekte kar.

De stoffer som nyttes til stryking av bakervarer, tilberedes for dagens behov. Strykekoster må ikke samtidig brukes til forskjellig slags bakverk, men må reingjøres i kokende vann før de nyttes til et nytt slags bakverk.

Melsekker skal renses og børstes omhyggelig før innholdet tømmes i bakertrauet. Hvor der er ilegg til bakerovn, til damp- eller vannkjele fra bakerrommet, må der ikke i dette legges mere kull eller ved enn nødvendig til dagens behov. Kull må oppbevares i særskilte bokser eller kasser. Ved må ikke ligge utover golvet. Aske og annet avfall skal hver dag fjernes fra bakeriet. Bakeren skal under arbeidet ha rein, hel drakt av hvitt lerret. Den skal ikke brukes utafor bakeriet, og skal vaskes minst en gang hver uke. Der skal i bakeriet være tilstrekkelig reint vaskevann, såpe og håndklær. Bakerne må holde neglene sine reine, og vaske hender og armer før arbeidet begynner. Likeledes vaskes hendene etter hver gangs bruk av klosett. Det er forbudt for personer som lider av utslett på hender eller armer å arbeide i bakerier. Arbeidsrommene må være godt ventilert og ha tilstrekkelig lys. Gangklær, matspann og spiseredskaper må ikke oppbevares i bakeriet. Bruk av tobakk i enhver form er forbudt. Pipe, tobakk eller fyrstikker må ikke legges slik at mel, deig eller bakervarer kan forurenses. Alt bakverk må behandles med den største reinslighet.

Et avtrykk av disse forskrifter skal finnes oppslått i alle bakerier i herredet.

20 janr.

Slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

§ 16.

1. Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rom, likeså kan det forby anlegg og drift av slakterier på steder hvor sanitære grunner er til hinder.
2. I slakterier og pølsemakerier skal golvet være tett, jamt, av sement eller av annet av helserådet godkjent materiale med avløp til kloakk forsynt med vannlås og rist. Rommene skal være rommelige, lyse og forsynt med tette vegger med glatte flater. Lokalene skal holdes omhyggelig reine. Det samme gjelder alt innbu og alle redskaper som brukes. Vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst en gang hver uke, golv, disker og vekter hver dag. Alle maskiner og redskaper som nyttes skal reingjøres hver gang de har vært brukt. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.
3. Slakteri, pølsemakeri og kjøttutsalg må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.
4. De i slakteri, pølsemakeri og kjøttutsalg beskjeftigede personer, skal være iført reint, hvitt forkle med brystsmekk og forermer, eller annet helt og reint godkjent antrekk, som skal skiftes reint minst 2 ganger ukentlig. Vaskevann, såpe og håndklær må finnes i disse lokaler og de der beskjeftigede personer må vaske armer og hender før de begynner arbeidet. All kjøttmat beskyttes mot fluer. Publikum forbys å røre kjøtt som er utlagt til salg. Bruk av tobakk er forbudt.
5. Ved slakting må den størst mulige reinslighet iakttas. Dyrenes innvoller må tas ut og fjernes snarest mulig etter avliven. Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes og like så litt som mager, tarmer, blod, lemmer eller huder bli natten over i slakterbua. I denne skal under kjøttets stiving være god gjennomtrekk.
6. Reingjøring av mager og tarmer tillates ikke i rom der kjøtt oppbevares.
7. Om bruk av konserveringsmidler viser en til forskrifter som er gitt i henhold til næringsmiddeloven (se tilvising i § 28 nr. 7). Det samme gjelder bruk av fargestoff.
8. Kjøttbutikker skal være lyse, luftige og reine. De bør helst være beliggende fra solsida. Vender vinduene mot sola, må de i sommertida være forsynt med markiser. Golvet skal være belagt med fliser eller annet dermed jamgodt materiale, og vegger og tak av materialer som er lett å holde reine. Disken skal ha plater av marmor,

glass, stein eller annet av helserådet godkjent materiale. 20 janr.

Kjøttkrokene skal være galvanisert eller av annet materiale som ikke ruster. Vegger og tak skal i sin helhet reingjøres minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst en gang ukentlig. Golv, disk og vakter skal vaskes minst en gang daglig. Tørr feing er forbudt. Hvor kjøtt kommer i berøring med vegger og stolper må disse vaskes hver dag.

9. Angående kjøttutvalg under åpen himmel eller liknende har helserådet til enhver tid adgang til å treffe de fornødne bestemmelser.

10. Transport av kjøtt skal foregå i reine, helst lukte vogner eller i reine kasser, traue eller korgar og være innhyllet i reint dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.

Ovenstående regler skal være oppslått på et iøynefallende sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutvalg.

§ 17. *Meierier og melkeutvalg.*

1. Meierier, ysterier og melkeutvalg som heretter åpnes, skal meldes for og godkjennes av helserådet.

2. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra rom (utvalg). Alle som handler med melk, skal ha denne oppbevart i særskilte rene og luftige rom.

3. I utvalgs- og oppbevaringsrommet skal vegger og tak være slik, at de uten vanskelighet kan holdes rene. Utvalgsrommet skal ha egen inngang og ikke ved dør eller andre åpninger stå i forbindelse med soverom. I utvalgsrommet må ikke oppbevares andre varer som kan forurense melken og fløten og gi den usmak.

4. De rom, hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides, skal være lyse og vel ventilerte. Disker og golv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Golvet må aldri feies tørt.

5. Spyting og tobakksrøking er forbudt. Plakat herom skal være oppslått på iøynefallende steder.

I hvert melkeutvalg skal finnes vann og vask samt såpe og håndkle.

6. Betjeningen skal under arbeidet være iført hvitt forkle. Kvinnene skal ha hvitt hodetøy som dekker håret.

7. Melk må bare oppbevares i rene, lukte kar, og utmåling eller overhelling fra spann til spann på landevei eller gårds plass er forbudt.

- 20 janr. 8. Målekarrene må alltid være reine. Det er forbudt å drikke av målekarrene eller spannenes lokk. Fortinningen i spannene må alltid være hel.
9. Eldre melkeutsalg skal innen ett år etter at disse forskrifter er stadfestet være brakt i overensstemmelse med disse forskrifter i den utstrekning helserådet forlanger.
10. Ved salg av iskrem og kunstig fløte kan helserådet gi nærmere hygieniske regler.
11. Melk og melkeprodukter må ikke oppbevares sammen med annen vare som kan gi dem usmak, forurensning eller bederive dem.
12. For meierier og ysterier, hvortil er knyttet utsalg for melk og melkeprodukter, gjelder også det som er sagt i forskrifter for butikker.
13. I hvert meieri, ysteri og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være oppslått.

§ 18.

Dame- og herrefrisørsalonger.

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytting eller større forandring av bedrift som alt er i gang.
2. Hvert lokale (rom) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en golvflate på minst 16 kv.-meter.
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rom må ikke oppbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre reinhold, utbre stank eller liknende. Lokalene må holdes omhyggelig reine. Hår, såpe-skum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etter hvert. Så vel reine som skitne servietter, frottékluter, kapper og håndklær m. m. må oppbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.
4. Hovedreingjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rom skal foretas minst 2 ganger om året. Golvet skal vaskes minst én gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyller og liknende skal hver dag tørres med en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der stadig er frisk luft i dem.
6. Betjeningen må iaktta omhyggelig personlig reinslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført rein, hvit jakke eller frakk som skal skiftes rein minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstida. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder smittsom hudsykdom,

eller sår eller byller på hendene, må ikke beskjeftiges i 20 janr. dame- eller herrefrisørsalong.

7. Ved barbering må der for hver kunde brukes reinvasket serviett og reint dekke over nakkeputen. Brukes frottékluter må disse alltid være reinvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær skal etter bruken vaskes og kokes og tørres godt på reint, luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller helles i barberskålen (koppen), som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde bringer med egen barberkost kan sådan bare brukes til oppskumming av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig reingjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensed bomull eller liknende som bare brukes én gang. Alunstift i fyrstikkformat kan nyttes, men bare én gang. Pudder må oppbevares i beholder med lokk.
10. Ved klipping må der mellom halsen og kappen brukes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være rein og fri for hår.
11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes omatt.
12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får reine børster.
13. Alle redskaper må omhyggelig reingjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver, og viklepinner for permanent-krøllapparater kokes, flamberes, eller reingjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 til 30 dråper i 200 til 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør oppbevares på høye glass fylt med lysoformopløsning.
14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, vises til lege eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig kokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks etter bruken.
15. Helserådet kan gjøre unntak fra forskriftene.
16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås opp på et iøynefallende sted i hver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

20 janr. *Om bedrifter.*

§ 19. Akter noen å sette i gang bedrift som ved stank eller giftige gasser kan ventes å forurense luften, eller som det på annen måte kan være frykt for kan bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før anlegget påbegynnes. Alle bedrifter av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser seg at noen bedrift blir drevet med noen større fare for den alminnelige sunnhetstilstand enn nødvendig følger av bedriftens eget vesen, skal vedkommende rette seg etter de pålegg helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

I hver garasje eller annet rom hvor motorvogn settes, skal være opphengt den i henhold til kongelig resolusjon av 17 april 1931 utferdigede plakat med advarsel mot ekshaustgass. Om ventilasjon av garasjer og reparasjonssteder for motorvogner, vises til samme kongelige resolusjon. Arbeidsrom og verkstedslokaler skal være underkastet helserådets tilsyn og de bestemmelser det gir. Slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, ysterier og andre steder for tilvirking, oppbevaring og behandling av matvarer, må ikke opprettes eller forandres før de er godkjent av helserådet. Slike lokaler skal til hver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal etterkomme de pålegg helserådet finner påkrevd.

Om anlegg og drift av pelsdyrgårder.

§ 20. Pelsdyrgård må ikke legges så nær våningshus eller offentlig vei at stanken sjenerer. Heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann til mennesker eller husdyr o. s. v. Avfallet fra gården må brennes opp eller legges i kompost og dekkles med jord. Kopper og kar som brukes i revegården må vaskes i særskilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt under vaskinga må ikke nyttes til annen vask i våningshus eller uthus. Kammer og koster som nyttes til pelsdyr må ikke nyttes til andre dyr. Kasser som nyttes til transport må ikke lagres i fjøs, stall eller uthus før de er grundig reingjort.

Røkteren skal ha særskilt fottøy til bruk i revegården og dette fottøy tillates ikke brukt i våningshus, grisehus, fjøs eller stall før de er grundig reingjort. Røkteren skal ha særskilte ytterklær (overalls) når dyrene stelles. Hver gang røkteren har stelt dyrene, behandlet kopper, kar og liknende som nyttes i revegården, må han vaske hender og underarmer godt.

Hvis man av en eller annen tvingende grunn må ta hval-

per inn i huset for en kortere tid, må der iakttas den største 20 janr. reinslighet. Bare røkteren må behandle hvalpene. Så snart hvalpene er brakt tilbake til revegården, må der inne hvor de har vært, straks utluftes og reingjøres grundig.

Revmat må gjemmes, behandles og sendes på en slik måte at der ikke utbres stank til våningshus, oppbevaringsrom for matvarer, til offentlig gate, plass eller vei.

Om rorbuer.

§ 21. Så vel nybygging som ombygging av rorbuer skal meldes til helserådets ordfører og være godkjent av ham før arbeidet settes i gang. Rorbuene skal settes på tørr og vel avgrøfta grunn hvorfra matjorda er fjernet.

I rorbuene må der ikke innlosjeres flere folk enn at der i hvert soverom blir minst 8 kbm luft, og 3 kvm golvflate for hver. Rommene må være tette og forsynt med tilstrekkelige vinduer. Minst et vindu i hvert rom må kunne åpnes.

Soverom må ikke brukes til arbeidsrom. Det er således forbudt å egne i soverom.

Til hver rorbu skal det være et tilstrekkelig antall priveter, minst ett for hver 18 mann. Privetbingene eller privetstampene skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle eller så ofte helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Det er eierens plikt å sørge for at rorbuen blir grundig reingjort før fiskerne flytter inn. Likeledes at der overalt i rorbuen og på privetet blir holdt storreingjøring like etter at fisket er slutt og fiskerne er flytta ut. Tak, golver, vegger og alt innbu skal da skures med varmt såpevann, og søppel og avfall bringes bort. De som bur i rorbuene har å sørge for at så vel rommene som privetet blir reingjort minst en gang i uken eller oftere, om det viser seg nødvendig for til hver tid å holde det reint.

Helserådet kan påby at der i hver rorbu skal være et tilstrekkelig antall spyttebakker.

Helserådet kan forby at rorbuer som ikke er i forsvarlig stand blir leidd bort.

Helserådet kan gjøre unntak fra disse bestemmelser hvor forholdene gjør det særlig vanskelig å overholde dem.

Hovedsmannen har å påse at reinholdet blir utført som påbudt, og så vel han som mannskapet er ansvarlig for at forskriftene blir overholdt.

Fiskefartøyer.

§ 22. Ovnsrør i underbringelsesrom må ikke ha spjeld, av hensyn til faren for kullsforgiftning, og ovnsrøret skal være forsynt med ordentlig trekkhatt.

20 janr. Matstellet ombord skal være reinslig og ordentlig. Alle kokekar og spiseredskaper skal vaskes etter hver gangs bruk, og hver mann skal ha sitt eget spisestell. Bruk av felles spisestell er forbudt.

Lugarer, maskinrom og styrehus skal vaskes før og etter hver fiskesesong.

Mannskap som lider av farlig smittsom sykdom må ikke tas med ombord.

Et eksemplar av denne paragraf skal være oppslått i hvert fiskefartøy.

Fisketørring.

§ 23. Fiskehoder og annet fiskeavfall kan bare anbringes til tørring på nøst- eller båttak, når der sørges for passende underlag av bord eller annet trevirke. Dog må sådant ikke anbringes på tak som vender mot offentlig vei eller plass og heller ikke være anbrakt således at de ombuende sjeneres av stanken.

På tettere bebygde steder er opphenging av sådanne saker ikke tillatt. Innen St. Hans skal alt være fjerna.

Fiskehjeller må ikke anbringes nærmere buhus enn 30 meter.

Om offentlige boksamlinger.

§ 24. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas: Bøker må ikke lånes av personer med smittsom sykdom eller til personer som tilhører husstand hvor der er smittsom sykdom.

Hvis en person som har bøker til låns fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand han tilhører, skal bøkene før de utlånes til andre desinfiseres etter den fremgangsmåte som helserådet bestemmer.

Alle bøker i offentlige boksamlinger skal så vidt mulig en gang i året etterses av den som forestår boksamlingen sammen med et medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Om smittsomme sykdommer.

§ 25.

1. Når en tuberkuløs syk hvis sykdom medfører smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding herom gis til helserådets ordfører. Meldeplikt påhviler så vel den syke selv som den husvert hvortil den syke flytter. For tjenestefolk påhviler meldeplikten vedkommende husbond.
2. Ved opptreden av sykdomstilfelle som det er grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har å sende meding herom til ord-

fører, i henhold til sunnhetsloven av 16 mai 1860, tillike 20 janr. dra omsorg for betryggende isolasjon så vidt omstendighetene tillater. Isoleringa må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstander som de nytter, eller som den syke har nyttet i de nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Matvarer må ikke oppbevares i rom hvor den syke oppholder seg.

3. Inntil lege er kommet til stede og har gitt nærmere forskrifter, må samkvem mellom stedet hvor sykdommen er oppstått og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Særlig må personer som hører til den samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av større antall mennesker. Uvedkommende må ikke tilstedes adgang til det rom hvor den syke oppholder seg.

Sammenkomster i selskapielig eller annet øyemed må ikke holdes i det smitta huset eller på dets gårds plass.

4. Når lege er kommet til stede, kan han foreløpig treffe bestemmelser og forføyninger med hensyn til isolering av den syke og dennes omgivelser, og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater. Det må overlates til legens skjønn etter omstendighetene å gi forskriftene i skriftlig form. De må i hvert fall nøye etterkommes, og er gjeldende til de tilbakekalles av legen selv eller av helserådet eller av dets ordfører.

5. Hvis der leveres melk eller andre fødemidler til salgs fra det sted hvor sykdommen er opptrådt, må dette straks opphøre inntil tillatelse er gitt av den tilkalte lege.

6. Barn fra den husstand hvor sykdommen er opptrådt må ikke søke skole før tillatelse er gitt av den tilkalte lege. For så vidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bur i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil legen har gitt nærmere bestemmelser.

7. Så snart melding om de inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av samme trufne forføyninger er innløpt til helserådets ordfører har denne å treffe de videre forføyninger som etter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.

8. Gang-, sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av personer som har lidt av smittsom sykdom eller som har stått i rom hvor disse personer har oppholdt seg, skal også renses etter anvisning av helserådets ordfører, og må ikke avhendes eller overlates til andre før dette er skjedd.

- 20 janr. 9. Rom hvor personer lidende av smittsom sykdom har oppholdt seg, skal også renses etter anvisning av helserådets ordfører.
10. Huseiere er like overfor helserådet ansvarlig for at fraflytta rom vaskes og reingjøres godt før nye bebuere flytter inn.
11. Voksne personer og pleiebarn fra fremmede kommuner må ikke mottas til forpleining mot eller uten godtgjørelse, med mindre de har nydatert legeattest for at de ikke lider av noen som helst smittsom sykdom. Såfremt de lider av noen smittsom sykdom, må forholdet først godkjennes av helserådets ordfører.
12. Det er forbudt kvinner som lider av noen smittsom sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.
13. Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøy, skabb eller smittsom sykdom (hudsykdom), skal han sende barnet hjem med skriftlig oppfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sin hudsykdom eller sitt utøy før det på nytt sendes i skole. På samme måte skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig oppfordring om at lege blir budsendt og rådspurt. Ved internatskoler kan bestyreren i samarbeid med skolelege og helsesøster sørge for at barna får dertil egnet behandling for utøy og lettere sykdom, så hjemsendelse kan unngås.
14. Det er forbudt på skoler å la elevene bruke felles skrivematerialer, så som penner, blyanter, grifler og liknende. Hver elev skal ha sine egne skrivesaker i et eget futteral.

§ 26.

Almindelige bestemmelser.

1. Eier eller leier av hus er som sådan ansvarlig for at alle plikter oppfylles som påbys i disse helseforskrifter.
2. Herredstyret besørger trykt det nødvendige antall av disse helseforskrifter til utdeling til alle hus innen herredet. Et eksemplar av forskriftene skal være oppslått i lokaler som leilighetsvis brukes av et større antall mennesker.
3. Avvik fra ovannevnte forskrifter kan finne sted, men bare med tillatelse av helserådet i hvert enkelt tilfelle. I uoppsettelige tilfelle kan helserådets ordfører midlertidig dispensere.
4. Det påhviler helserådets medlemmer å påse disse forskrifter overholdt og melde overtredelser til helserådets ordfører.

5. Unnlater noen innen den av helserådet fastsatte frist å 20 janr. treffe de foranstaltninger som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans kostnad.
6. Overtredelse av disse helseforskrifter straffes etter den til hver tid gjeldende lovgivning.
7. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder etter at de er stadfestet.

Tillegg.

Oppgave over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. y. utferdiget for hele landet er tatt inn i Norsk lovtidend 1 avdeling nr. 49 for 1938 (side 1567—1568).

Kongelig resolusjon.

20 janr.

Den i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 94, annet ledd, omhandlede bemyndigelse til å tillate slikt salg som nevnt i paragrafens første ledd på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner henlegges til Handelsdepartementet.

Kongelig resolusjon.

20 janr.

I. I henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk skal det være forbudt å selge eller forsende fersk, i iset tilstand, i frosset tilstand, lettsaltet i kasser, som filet eller til hermetikk nedenfor nevnte slags fisk, når fisken (råfisken) ikke er kjøpt gjennom fiskeorganisasjonen Norges Råfisklag, hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet:

1. Torsk som er fisket på kyststrekningen fra og med Finnmark fylke til og med Sogn og Fjordane fylke.
2. Hyse som er fisket på kyststrekningen fra og med Finnmark fylke til og med Nordland fylke.
3. Lever, rogn og hoder av torsk fisket på den under punkt 1 nevnte kyststrekning, skal for å kunne omsettes eller tilvirkes, være kjøpt gjennom Norges Råfisklag.

Norges Råfisklag kan dispensere fra forbudene.

II. Handelsdepartementet bemyndiges til:

- a. Å fastsette de bestemmelser som kreves for å kontrollere gjennomførelsen og overholdelsen av de under I fastsatte bestemmelser, herunder til å fastsette bestemmelser om revisjon av Råfisklagets regnskaper og å ansette offentlige kontrollører ved laget.
- b. Å oppnevne en appellinstans til å behandle klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere, samt til å ut-

20 janr. ferdige nærmere bestemmelser om appellinstansens sammensetning og virksomhet.

III. Disse bestemmelser blir gjeldende fra 1 februar 1939 og inntil 31 desember 1939.

IV. Kongelig resolusjon av 6 januar 1939 om beskyttelse av Norges Råfisklags virksomhet i henhold til midlertidig lov av 18 juni 1938 trer ut av kraft.

20 janr. **Kongelig resolusjon.**

1. I medhold av § 91 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål med senere forandringer bestemmes at nevnte lovs kap. I, II, X og XIII inntil videre skal komme til anvendelse i byen Ålesund, Møre og Romsdal fylke.

2. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

20 janr. **Kongelig resolusjon.**

Den adgang som i § 23 i lov av 9 august 1839 er gitt Kongen til å tilstå fritagelse for bruk av stemplet papir, overlates til Finansdepartementet i de tilfelle hvor avgiften ikke utgjør mer enn 100 kroner.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.